

Αριθ. Πρωτ.:31290/ΣΜ/σβ

ΑΘΗΝΑ, 31 Μαΐου 2017

Π Ρ Ο Σ

Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών
κ. Χρήστο Σπίρτζη

ΘΕΜΑ: Αναλύσεις Τιμών και Τιμολόγηση Δημόσιων Έργων

- ΣΧΕΤ.:**
- 1) Η αριθ. πρωτ. 30440/26-9-2016 επιστολή του ΣΑΤΕ προς το ΥΜΕ με θέμα: "Αναλύσεις Τιμών και Τιμολόγηση Δημόσιων Έργων"
 - 2) Η από 14.3.2012 κοινή επιστολή των Εργοληπτικών Οργανώσεων με θέμα: "Εκσυγχρονισμός συστήματος τιμολόγησης Δημοσίων Έργων - Νέο Σύστημα Αναθεώρησης Τιμών Δημοσίων Έργων & Επιχειρησιακό Πλάνο σύστασης Παρατηρητηρίου Τιμών Συντελεστών Παραγωγής Τεχνικών Έργων"
 - 3) Η από 29-12-2010 ομόφωνη απόφαση πρόταση - πλαίσιο της Επιτροπής Παρακολούθησης και Βελτίωσης του Συστήματος Τιμολόγησης των έργων προς την Πολιτική ηγεσία του ΥΠΥΜΕΔΙ

Αγαπητέ κύριε Υπουργέ,

Με το (1) σχετικό είχαν αποσταλεί στο Υπουργείο σας:

- Το παραδοτέο σύμβασης που είχαν αναθέσει οι Εργοληπτικές Οργανώσεις ΣΑΤΕ, ΣΤΕΑΤ, ΠΕΣΕΔΕ και ΠΕΔΜΗΕΔΕ σε ανάδοχη σύμπραξη για την υλοποίηση Νέου Συστήματος Ανάλυσης Τιμών για την Τιμολόγηση των Δημοσίων Έργων και την Αναθεώρηση των συμβατικών τιμών.
- Το παραδοτέο σύμβασης που είχαν αναθέσει οι Εργοληπτικές Οργανώσεις ΣΑΤΕ και ΣΤΕΑΤ σε διεθνώς αναγνωρισμένο συμβουλευτικό οίκο με παραρτήματα σε περισσότερες από 140 χώρες στον κόσμο με θέμα: "Επιχειρησιακό Πλάνο Ανάπτυξης ενός Παρατηρητηρίου Τιμών Συντελεστών Παραγωγής Έργων".
- Η από 9-8-2013 κοινή επιστολή των ΤΕΕ-ΣΑΤΕ προς τον Υπουργό ΥΜΕΔΙ με θέμα: "Εθνικό Σύστημα Τεχνικών Προδιαγραφών & Τιμολόγησης ΤΕ".
- Οι προβλέψεις του άρθρου 70 του Ν.4313/2014 και της 26^{ης} έκδοσης του ν/σ για τις ΔηΣυ (προσχέδιο του Ν.4412/2016), σχετικά με τη σύσταση ενός "Εθνικού Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών & Τιμολόγησης ΤΕ", προβλέψεις οι οποίες δεν περιλήφθηκαν τελικά στο κείμενο του Ν.4412/2016.

Με το (2) σχετικό είχε επίσης ενημερωθεί η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου σας ότι το ολοκληρωθέν πλήρες παραδοτέο της σύμβασης των Εργοληπτικών Οργανώσεων ΣΑΤΕ, ΣΤΕΑΤ, ΠΕΣΕΔΕ και ΠΕΔΜΗΕΔΕ, είχε παραδοθεί από τον κοινό εκπρόσωπο των εργοληπτικών οργανώσεων τον Φεβρουάριο του 2012 στον Συντονιστή και τα Μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης και Βελτίωσης του Συστήματος Τιμολόγησης των έργων (Υ.Α. Δ11γ/ο/393/2-8-2010) σε συνέχεια του (3) σχετικού.

Εννέα έτη μετά την έναρξη της πρωτοβουλίας των Εργοληπτικών Οργανώσεων για την αναμόρφωση του μηχανισμού διαμόρφωσης των προϋπολογισμών των έργων, αποτύπωσης των τιμών των κατασκευαστικών εργασιών και των συντελεστών παραγωγής των τεχνικών έργων, έξι έτη μετά την ολοκλήρωση των παραδοτέων που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της ως άνω πρωτοβουλίας καθώς και τέσσερα έτη μετά την κοινή πρόταση

ΤΕΕ- ΣΑΤΕ **ο τεχνικός κόσμος** που μετέχει στην παραγωγή των Τεχνικών Έργων (δημοσίων και ιδιωτικών) **αναμένει ακόμη** την καθιέρωση ενός ολοκληρωμένου, ενιαίου και συνεκτικού, αξιόπιστου και δυναμικού συστήματος αποτίμησης των συντελεστών παραγωγής, κοστολόγησης των τεχνικών έργων και τεκμηρίωσης της δαπάνης κατασκευής τους.

Αντί αυτού ο Σύνδεσμός μας **με έκπληξη** διαπίστωσε να δημοσιεύεται στο ΦΕΚ απόφασή σας με θέμα: «Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για δημόσιες συμβάσεις έργων», απόφαση με την οποία διατηρείται μία στρεβλή προσέγγιση στο θέμα της κοστολόγησης / προϋπολογισμού των δημοσίων έργων στην Χώρα μας, γεγονός που έχει μία σειρά σημαντικών αρνητικών επιπτώσεων.

Μία από αυτές τις επιπτώσεις είναι η **αδυναμία του Δημοσίου να μπορεί να προϋπολογίσει αξιόπιστα και ορθολογικά τα δημόσια έργα με αποτέλεσμα να μην είναι σε θέση να εκτιμήσει με αντικειμενικό τρόπο εάν μία προσφορά για την υλοποίηση ενός έργου είναι άνω ή κάτω του κόστους υλοποίησής του, εάν μία προσφορά είναι ασύμφορη ως πολύ υψηλή, κ.ο.κ., με τελικό αποτέλεσμα την αδυναμία του Δημοσίου να προστατεύσει τόσο το δημόσιο συμφέρον όσο και το επιχειρείν από μη ανταγωνιστικές προσφορές.** Με άλλα λόγια το Δημόσιο δεν μπορεί να ανταπεξέλθει στον ρόλο που ο νομοθέτης του έχει αναθέσει να ελέγχει την αξιοπιστία και την εφικτότητα υλοποίησης μίας οικονομικής προσφοράς, εάν μία προσφορά είναι Ασυνήθιστα Χαμηλή και, κυρίως, εάν είναι επαρκώς και αντικειμενικά τεκμηριωμένη, βάσει των αναλυτικών στοιχείων του κόστους κατασκευής των έργων.

Έχουμε εκφράσει επανειλημμένα, ότι κατά την άποψη του Συνδέσμου μας θα πρέπει να ενεργοποιηθεί το άρθρο 70 του Ν.4313/2014, σύμφωνα με το οποίο προβλεπόταν η σύσταση Εθνικού Συστήματος Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Τεχνικών Προδιαγραφών, άρθρο τις προβλέψεις του οποίου έχετε στηρίξει προσωπικά κατά το παρελθόν ως Πρόεδρος του ΤΕΕ και το οποίο καταργήθηκε μετά την ψήφιση του Ν.4412/2016.

Σε κάθε περίπτωση, είτε με την επανενεργοποίηση των προβλέψεων του ως άνω άρθρου είτε με άλλο τρόπο, η καθιέρωση ενός Εθνικού συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης των Έργων, που να καλύπτει όλο το φάσμα των τεχνικών έργων σε όλο τον κύκλο ζωής τους, να αναφέρεται σε όλους τους συντελεστές παραγωγής των Τεχνικών Έργων, να παρακολουθεί τις τεχνολογικές εξελίξεις και να είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς πρακτικές, παραμένει κομβική, ειδικά για την Δημόσια Διοίκηση διότι η απουσία του συντελεί στην αδυναμία της να σχεδιάσει, προγραμματίσει και ελέγξει τους διατιθέμενους πόρους σε έργα υποδομής και εν γένει απαιτούμενα δημόσια έργα, με συνακόλουθο αποτέλεσμα την αναποτελεσματική κατανομή των περιορισμένων δημοσίων πόρων. Παράπλευρα αποτελέσματα είναι οι μεγάλες καθυστερήσεις στις δημοπρασίες έργων και στις εκπονήσεις μελετών, τα οικονομικά προβλήματα των εργοληπτικών εταιρειών που δημιουργούνται κυρίως από την μεγάλη καθυστέρηση αποπληρωμής των έργων, καθώς και η προοπτική καθήλωσης του ελληνικού εργοληπτικού κλάδου εντός των ελληνικών συνόρων, αποστερώντας τη δυνατότητα εξωστρεφών δράσεων σε ένα κοινά διαμορφούμενο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, στο οποίο η Ελλάδα και οι Ελληνικές Εργοληπτικές Εταιρείες θα απουσιάζουν.

Δυστυχώς τίποτα από τα παραπάνω δεν ικανοποιείται επί της αρχής από τον νέο «Κανονισμό Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για δημόσιες συμβάσεις έργων», αφού στον υπόψη κανονισμό ουδεμία παραμετροποιημένη ανάλυση εμφανίζεται για τις οριζόμενες - υποχρεωτικές - τιμές μονάδος των εργασιών του τιμολογίου, με αποτέλεσμα

οι τιμές να συνεχίζουν να καθορίζονται με πλήρη αδιαφάνεια, αυθαίρετα και χωρίς τεκμηρίωση.

Πέραν των ανωτέρω σας παραθέτουμε τις **αρχικές** επισημάνσεις, παρατηρήσεις και επιφυλάξεις μας επί του νέου "Κανονισμού":

α) Ο Κανονισμός συντάχθηκε χωρίς διαβούλευση, όπως θα απαιτούσε η σημαντικότητα των θεμάτων που ρυθμίζει, με αποτέλεσμα ο εργοληπτικός κλάδος να έχει πολύ συγκεχυμένη εικόνα για τις μεταβολές που επιφέρει. Σε αυτήν την σύγχυση έχει συντελέσει και το γεγονός ότι δεν περιλαμβάνει πίνακα ή κατάλογο τροποποιήσεων έναντι των προηγούμενων σχετικών ρυθμίσεων.

β) Σε καμία περίπτωση δεν καλύπτει τις απαιτήσεις του νόμου Ν.4412/2016 (άρθρο 53, παράγραφος 7.ζ) για έγκριση Κανονισμού Αναλυτικών και Περιγραφικών Τιμολογίων αφού στον Κανονισμό δεν περιλαμβάνεται καμία ανάλυση τιμής ούτε και καθορίζεται ο τρόπος με τον οποίο θα πρέπει να γίνονται οι αναλύσεις αυτές.

γ) Πιθανά προβλήματα ενδεχομένως να ανακύψουν στο μέλλον από τη μη κοινοποίηση του ανωτέρω Κανονισμού στις Υπηρεσίες της ΕΕ, που τυχόν απαιτείτο πριν την δημοσίευσή του σε ΦΕΚ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Οδηγία ΕΕ 2015/1535.

δ) Δεν έχουν ληφθεί υπόψη οι προβλέψεις και απαιτήσεις άλλων εθνικών κανονισμών, προδιαγραφών και διατάξεων, όπως π.χ.

- Οι απαιτήσεις του νέου Κανονισμού Τεχνολογίας Σκυροδέματος που τέθηκε σε ισχύ τον Απρίλιο του 2017.

- Οι εργασίες της Τεχνικής Επιτροπής ΤΕ99 του ΕΛΟΤ, στον οποίο έχει ανατεθεί από το Υπουργείο σας η επικαιροποίηση και διόρθωση των Εθνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ).

- Οι προβλέψεις της νομοθεσίας σχετικά με την υποχρέωση εναλλακτικής διαχείρισης των αποβλήτων εκσκαφών, κατεδαφίσεων και κατασκευών (ΑΕΚΚ).

ε) Δεν περιλαμβάνει μεταβατικές διατάξεις και οδηγίες για τις Αναθέτουσες Αρχές που έχουν ήδη έτοιμα προς δημοπράτηση έργα με προϋπολογισμούς που έχουν συνταχθεί με τα προ της δημοσίευσης του Κανονισμού ισχύοντα ΝΕΤ.

Πέραν των ανωτέρω αρχικών παρατηρήσεών μας θα σας υποβάλλουμε σε εύλογο χρονικό διάστημα αναλυτικότερες παρατηρήσεις επί του "Κανονισμού" καθώς και τις απόψεις μας για το αντικείμενο και τα περιεχόμενα που θεωρούμε ότι πρέπει να έχει ένας "Κανονισμός Αναλυτικών και Περιγραφικών Τιμολογίων". Προς τούτο παρακαλούμε να δώσετε εντολή στις Υπηρεσίες σας ώστε ο δημοσιευμένος σε ΦΕΚ «Κανονισμός» να μας διατεθεί σε πλήρως επεξεργάσιμη μορφή (word, excel).

Ο ΣΑΤΕ είναι στην διάθεσή σας καθώς και στην διάθεση των υπηρεσιακών παραγόντων του Υπουργείου για κάθε απαιτούμενη συμπλήρωση και διευκρίνιση.

Με τιμή,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΑΘΟΥΣΑΚΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ